

מועצה אזורית דרום

עורך: יוסי רזי
razyf@013net.net

בני ברית ישראל

יו"ר מועצה: אבי ארז
ereza100@gmail.com

עלון מספר 6

לשכת בנימין דה רוטשילד

לשכת נתיבי שלום

לשכת הנשיא ויצמן

כסלו תשפ"א

העלון הדיגיטלי

נובמבר 2020

תוכן עניינים

דבר העורך – יוסי רזי

דבר יו"ר המועצה – אבי ארז

פעילות לשכת הנשים "בנימין דה רוטשילד", בני ברית ראשל"צ – ד"ר הדס מלכה הכהן

ד"ר חיים ויצמן והקשר לרחובות – צבי תדמור

האם האהבה היא מתנה או עבודה? – ד"ר אורלי נתנאל

בין פוליטיקה לניהול המערכת הציבורית בעידן סוער זה – מוטי שפירא

היה הייתה עברית -רות קלי

כיצד עובד המדע (חלק שני) – גדעון אנגלר

ראיון עם הסופרת עדנה שמש – יוסי רזי

מה יהיה? מבט אל העתיד -ד"ר יאיר שרן

אינטל-לקט – יורם פורת

חלון לעלון

יוסי רזי

החורף בפתח ואנחנו עם העלון החדש.

תוכלו למצוא בו בנוסף למדורים הקבועים:

משהו על המשהו החשוב ביותר – אהבה. כתבה אותו ד"ר אורלי נתנאל והיא תותיר אתכם עם השאלה הגדולה האם אהבה היא מתנה או עבודה. תוכלו להתייחס לכך מתוך ניסיונכם או רצונכם או שניהם, כמו גם לשאר הכתבות – משובים והמשכים יתקבלו בהוקרה.

מוטי שפירא יתאר את המרחב שבין הפוליטיקה והמערכות הציבוריות – מרחב שכובש את הכותרות בימי קורונה אלה.

בראיון שערכתי עם הסופרת עדנה שמש, תושבת רחובות, היא תספר על ספריה, מקורות יצירתה, ואירועים בחייה הקשורים למקצועה.

מספר מילים על המצב:

כאשר פרץ הסגר לעולמנו חיפשתי לי מקום ראוי לבלות בו שעה ביום מחוץ לבית. עם כל הכבוד לנתניהו, גמזו והילדים שלי – אדם צריך לבלות שעה אחת ביום מחוץ לביתו. ושהנגיפים יקפצו להם. ברור – עם מסיכה, אלקוג'ל, שני מטר וכל שאר המקובלות.

חורשה או יער לא מתאימים לגילנו; הים רחוק מדי, רטוב מאד ומלוח בְּרָמוֹת. סיירתי בעיר בכדי לאתר קפיטריה ראוייה אלא שבכל אחת מהן אמרו לי שאתה מאד רצוי אצלנו וניתן לך אפילו קפה ומאפה אבל במטותא תשב בחוץ – על הספסל העירוני; או אפילו על המדרגות של הכניסה. מושב ושולחן – לא ולא. כל בעלי הקפיטריות נעשו לפתע צדיקים גמורים.

לא ויתרתי, המשכתי לחפש ובאחד המקומות (הכתובת שמורה במערכת) ראיתי קפיטריה ובקדמתה שולחנות קבועים, ציליות פרושות מעליהם. ניגשתי לבעלת המקום, מ. (השם המלא שמור במערכת) ושאלתי בהכנעה אם אפשר לקבל קפה ומאפה ולשבת לרבע שעה אל אחד מאותם שולחנות. מ. הציצה בי מבעד לשתי מסיכותינו, הכינה הקפה והובילה אותי אל החצר האחורית, שם ניצב שולחן על דֶּק מעץ, מוקף בשיחים ועץ ועציצים ושיחים, ושמשיה וחתול. הרבה יותר מיער או מחורש. שם, בקיצור, ביליתי בְּקָרִים רבים בסגר האחרון למנייננו. לעיתים עם עצמי, כנוח בתיבה (משעמם במקצת אבל כללית בסדר), ולעיתים עלו אלי חברים לעט ולצל ולשיח ולשיחים. כולם – חובבי חברה שאף הם חיפשו לצאת מבין הקירות, להימלט מהלבד שנכפה עלינו.

והנה כעת, בשבוע שבועיים האחרונים משתנה שם הנוף. פה ושם זולגים עוד אנשים לאותה קפיטריה. משהו של התחלה חדשה, שמש אביבית, בין הגשמים, חיוכים בין היושבים. היונה הגיחה אל מרחבי העיר, חזרה לתיבה ובפיה ענף מהקצה השני – מי הִסְגֵר הלכו וירדו, טרם קָלוּ סופית, אבל הם בדעיכה אקספוננציאלית

לו יהי – עבור כולנו.

דבר יו"ר המועצה

שלום חברים .

חלף חודש ואנו עם עלון חדש, השישי במספר. משתדלים לשמור על קשר ולעדכן בנעשה בלשכות של המועצה ובארגון בכלל.

בלשכת נתיבי השלום ביבנה פחתה הפעילות בימי הסגר. נעשתה חלוקה של מצרכים יבשים בלבד שלוש פעמים בחודש. בת חן בידי, הרוח החיה בלשכה, מדווחת שבימים אלו חזרה הלשכה לפעילות חלקית. כמות התרומות פחתה ולמרות זאת, בכל יום מתבצעת חלוקת מזון לשבעים בתי אב, שמונים כ-150 נפשות. מחזקים את ידיהם בעבודה חשובה זו.

על פעילות לשכת בנימין דה רוטשילד בראשל"צ – בכתבה של הנשיאה הדס הכהן בהמשך.

בלשכת הנשיא ויצמן ברחובות מתרחשת פעילות ערה מאד בוואטסאפ. כמובן שזה אינו מהווה תחליף לפגישות. השבוע מתוכנן מפגש חי של החברים בפארק "גבעת האהבה" ברחובות. נתחיל במפגש רעים של החברים. בהמשך, נשיא בני ברית ישראל, דני גרץ, ידווח על הנעשה בארגון, ולאחר מכן נאזין להרצאה של חברנו מלשכת נייגו, ניסו מיסיטרנו, שיספר על העדה הקראית.

לאחרונה התבשרנו שחלה התקדמות משמעותית בפיתוח חיסונים נגד הקורונה שהפכה את חיינו. כולנו תקווה שהאור בקצה המנהרה יהפוך במהרה למציאות, ונחזור לחיים נורמליים ככל האפשר.

בברכת בריאות איתנה וטובה

שמרו על עצמכם

אבי ארז

מה קורה בלשכת הנשים בנימין דה רוטשילד, ראשון לציון, בחודש האחרון

"להציל את לורה" בדרך לטוב!

ב 1 ביולי 2020 אריקה ולנסי יצרה עימנו קשר באמצעות לונה ארוך חברת לשכת יהודה הלוי. לונה המליצה על לשכת בנימין דה רוטשילד ביודעה שהלשכה שמה לה ליעד לסייע גם לאנשים עם צרכים מיוחדים. אריקה ספרה שביתה על הרצף בתפקוד גבוה והיא מתגוררת בהוסטל

בס"ד

"... וכל המקיים נפש אזוה, מעלים עכ"ו כאילו קיים עולם מלא" (משנה, סנהדרין ד, ה)

להציל את לורה

לורה, בת 35, סובלת מאי ספיקה כליתית סופנית (ESRD) וזקוקה בדחיפות להשתלת כליה!

אגודת בני בית ישראל
דואר ירושלים: תל אביב 6100000
פנימי: 052-5307598
ד"ר דונית סלומה גבע | נשיאת
לשכת הנשים בנימין דה רוטשילד

לורה בחורה מיוחדת מאד, נשמה טובה, רגישה לצרכי האחר, חיובית, מוכשרת, חכמה, סקרנית ופעילה מאד.

לורה סובלת משתי תסמונות:

תסמונת ברטר בכליות (היא קרובה לתהליך של דיאליזה או השתלת כליה) ותסמונת אספרגר (אוטיזם בתפקוד גבוה).

לורה זקוקה לתרומת כליה שלכם! (ראו זקוקה לסיוע כספי) לורה צעירה, וכל חייה עוד לפנייה.

למידע ופרטים: אריקה וולאנסי - 054-5307598

שאותנו על הדרדרות ועל כן היא עברה לגור בבית המשפחה. כל אותו זמן המשפחה עשתה מאמצים להגיע לתכניות פופולריות בתקשורת. הלחץ הלך וגבר והחודש נמצא תורם חי. בשורה שהביא לידיעת ההורים פרופ' איתן מור, רופאה האישי של לורה.

כעת נערכות בדיקות להתאמת התורם ואנו מאחלים ללורה ומשפחת וולאנסי הצלחה!

הלב לעולם לא שוכח" - שיר שכתבה לורה והוא מתאר את הכאב שבפרידה.

הלב לעולם לא שוכח - לורה ולנסי

...

"השפעת הקורונה על תעסוקה ורווחת נשים בחברה החרדית"

ד"ר הדס מלכה הכהן נשיאת לשכת נשים בנימין דה רוטשילד בני ברית ראשל"צ וחברת בועדה לקידום מעמד האישה בעיריית ראשל"צ ייצגה את ארגון בני ברית בכינוס המשרד

לקידום מעמד האישה בנושא "השפעת הקורונה על תעסוקה ורווחת נשים בחברה החרדית". המדובר בכינוס שיועד להכרת עולמן של נשים חרדיות בחברה שלנו והאתגרים בהן הן עומדות בתקופת הקורונה מבחינת תעסוקה והתמודדות יומיומית בתוך המשפחה.

את הכנס הנחתה אושרה פרידמן, סמנכ"לית המשרד לקידום מעמד האישה. פתחה את הכינוס בברכה - אוה מדז'בוז' מנכלית המשרד לקידום מעמד האישה.

השתתפו בכינוס הרבנית עדינה בר שלום- כלת פרס ישראל למפעל חיים, שירה ברלינר פולג - ראש תחום תעסוקת חרדים במשרד העבודה, מירי שניאורסון- אשת תקשורת ומנטורית עסקית ואסתי שושן מייסדת ומנכ"לית תנועת חרדיות פמיניסטיות ועוסקת במנהיגות נשית.

ברכות לד"ר אורלי נתנאל, חברת הלשכה אומנית בזכוכית, על זכייתה במקום הראשון בעולם בתחרות ארגון WAG. ארגון בינלאומי שמטרתו להביא שלום ואחוה לעולם באמצעות אמנות.

לשכת הנשים בנימין דה רוטשילד גאה בחברה אורלי נתנאל ובנושא זכייתה.

ברכת שנה טובה מלשכת בנימין דה רוטשילד

כתבה : ד"ר הדס מלכה הכהן, נשיאת לשכת הנשים בנימין דה רוטשילד, ראשון לציון.

ד"ר חיים ויצמן והקשר לרחובות

צביקה תדמור

את הכתבה בעלון מס 5 באוקטובר 2020 סיימתי בשאלה, מדוע בחרו מייסדיה של לשכת הנשיא ויצמן לתת לה את השם "הנשיא ויצמן", האם היה להם קשר או היכרות עם הנשיא? לכאורה, יכולתי לפטור את עצמי בתשובה פשוטה: חיים ויצמן נשיאה הראשון של מדינת ישראל עשה רבות למען העם היהודי ולמען הקמת מדינת ישראל, סיבה טובה לקרא על שמו לשכה של בני ברית, ברחובות.

לפעמים, בשביל לספר סיפור לא חייבים לתת תירוץ. כיוון שהשאלה עלתה, בדקתי האמנם היה קשר בין הנשיא ויצמן לבין אנשי רחובות ועם חברי הלשכה. מקווה שתמצאו בכך עניין.

לא במקרה בחרתי לספר החודש על ויצמן. הוא נולד ב-27 בנובמבר 1874 ונפטר ב-9 בנובמבר 1952. אבל, בשל אורכה הכתבה פוצלה לשתי פעימות: האחת החודש והשנייה בדצמבר.

המפגש עם אהרן אייזנברג

חיים ויצמן היה בן אחת עשרה כאשר הוריו שלחו אותו ללמוד בגימנסיה בעיר הגדולה, פינסק. האירוע החשוב הראשון הזכור לו מימי הגיעו לשם היה מפגש הפרידה מאחד מראשי הקהילה היהודית בעיר, אהרון אייזנברג¹, שהחליט בשנת 1885 לעלות לארץ ישראל. חמש שנים מאוחר יותר, אהרון אייזנברג וכמה מחבריו רכשו אדמות ויסדו את המושבה רחובות, בה חי אהרון עד יומו האחרון.

חיים ויצמן ביקר לראשונה בארץ ישראל ב-1907. בא לרחובות ולן בביתו של אהרן אייזנברג מידוע משכבר הימים. אהרן לקחו לסיור במושבה והראה לו את כרמו ששכן על גבעה צפונית למושבה. ויצמן התרשם מהנוף, מכרמי השקדים ולובן פריחתם ומהגפנים, כתב לוורה ושיתף אותה בהתרגשותו מהמקום: "להשקיף על כל אשר הוקם בידיים יהודיות, על הגנים הפורחים עכשיו לאחר עשרים שנות עמל, במקום החולות וביצות שלעבר... למען רגש זה כדאי לחיות. דברים הרבה הוארו באור בהיר יותר - לארץ ישראל סגולות עצומות".² מאז, הקשר האמיץ בין השניים נמשך עד יום מותו של אהרון (1931).

¹ אוטוביוגרפיה "מסה ומעשי".

² מנהיגות עמי 338

הקמתה של האוניברסיטה העברית ורצונו של ויצמן להשתלב בה

ב-1918 ויצמן הגיע מלונדון להניח את אבן הפינה של האוניברסיטה העברית ואחרי שנבחר לנשיא ההסתדרות הציונית העולמית ב-1921 יצא לארה"ב, ויחד עם אלברט איינשטיין ניהל מסע גיוס כספים להקמתה של האוניברסיטה העברית. ב-1925 ויצמן חנך בטקס רב רושם את האוניברסיטה בהר הצופים. בטרם הקמתה הרשמית (1924) היו בה שני מכונים לכימיה ולמדעי היהדות, ומחלקה אחת למיקרוביולוגיה וספרייה. ויצמן קיווה להגשים חלומו להתמסר לעבודה מדעית בארץ ישראל באוניברסיטה שהייתה פרי טיפוחיו. כאשר סבר, כי התמיכה הכספית במפעלו מובטחת קם ורכש לעצמו חלקת קרקע על הר הצופים על מנת לבנות את מעונו הפרטי בסמוך לקריית האוניברסיטה. בראשית 1925 פנה לאריך מנדלסון וביקש ממנו לתכנן את ביתו. כוונתו הייתה להתיישב בירושלים ולהקדיש את עצמו לאוניברסיטה.³

ב-1926 שלושה מאנשי הסגל במכון לכימיה של האוניברסיטה העברית הביעו בפני פרופ' חיים ויצמן, שהיה יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה, את דאגתם להתפתחות המכון. לדבריהם, המצב סיכן את יכולתו המדעית של המכון, והם פנו אליו מתוך תקווה שבהשפעתו המצב יתוקן.⁴

ב-1931 ויצמן הודח מתפקידו כיו"ר ההסתדרות הציונית והוא מחליט לפרוש מן החיים הפוליטיים ולחזור ולעסוק במחקר מדעי. הייתה זו החלטה קשה למי שלא היה במעבדה שלוש עשרה שנה. מדע הכימיה התקדם בינתיים בצעדי ענק, ודרוש היה מאמץ נפשי גדול כדי לחזור לעבודת מעבדה שקטה אחרי חיים סוערים ורבי הרפתקאות שעבר בשנים האחרונות.⁵

באותה שנה, ויצמן כתב לאוניברסיטה העברית והודיע כי ברצונו להשתקע בארץ וביקש להתמנות לראש המחלקה לכימיה באוניברסיטה העברית ולהקים במסגרתה מעבדה, ולעסוק בניסויים מדעיים. התשובה מן האוניברסיטה הייתה כמקלחת קרה: "במסגרת תקציבה אין לה אפשרות להיענות לבקשתו".⁶ ויצמן לא אמר נואש והקים מעבדה פרטית קטנה בלונדון בה עסק בניסויים כימיים.

ויצמן לא זנח את רצונו להשתקע בארץ ישראל ולערוך בה ניסויים מדעיים. אחר צהרים אחד יצא ויצמן לטיול בהייד פארק עם ידידו הלורד ישראל זיו מבעלי מרקס אנד ספנסר. ישראל זיו תיאר בזיכרונותיו את טיולם: "... ויצמן עזר להם מאוד בעת מותו [הטרגי] של בנם דניאל... ויצמן החל לדבר על הנושא שהלהיב את דמיונו כל ימיו [מציאת חלופות לנפט]... משיחה על נושא זה... עברנו לדון בענייני מדע בכלל... וכך שוב אל דניאל האהוב שלנו, שאמרו לו פעם שאם ילך בדרך המדע ישיג לעצמו מעבדה משלו. לפתע אמר ויצמן: 'אם ברצונך להנציח את דניאל, מדוע לא תקים מוסד מדעי על שמו? זה הדבר היחיד שהיה רוצה. אני אהיה מנהלו הראשון'".⁷ ואכן, להנצחת זכרו הקימה המשפחה את "מכון דניאל זיו למחקר מדעי" ברחובות, ולראש המכון התמנה חיים ויצמן ב-1934.

המכון המדעי ע"ש דניאל זיו ברחובות

המכון המדעי ע"ש דניאל זיו היה מכון לכימיה שיועד למחקר מדעי בלבד, ללא הוראה וללא הענקת תארים אקדמיים. המכון החל עבודתו עם עשרה מדענים, שרובם רכשו את הכשרתם בגרמניה. פעילותו התבססה על מחקר טהור שיכול היה להביא לתוצאות מדעיות איכותיות ולתוצאות בעלות ערך יישומי, בדומה למספר מכוני מחקר באירופה. ויצמן בחר להקים את המכון ברחובות בגלל הקרבה ל"תחנת הניסיון החקלאית" בניהולו של יצחק וולקני,⁸ שהתאימה להקמת המעבדות הראשונות למחקר בכימיה ובביולוגיה. ויצמן שאף בתחילה להקים את המכון כחלק אינטגרלי של האוניברסיטה העברית, ולצרפו אליה יחד עם תחנת

³ איטה היינצה גרינברג, "הבלתי אפשרי מצריך יותר זמן", קתדרה 72 יוני 1994, עמ' 99 – 112

⁴ מכתבם של ד"ר משה ויצמן, ד"ר נתנאל טהון, ד"ר מקס פרנקל אל ד"ר חיים ויצמן ב-28 באפריל 1926.

⁵ מסה ומעש עמ' 334

⁶ "יחיי", ורה ויצמן, כתבה זיכרונותיה, עמ' 116

⁷ זיכרונות, הלורד זיו, עמ' 132.

⁸ יצחק אלעזרי וילקנסקי וולקני, על שמו נקרא מכון וולקני בבית דגן.

הניסיון החקלאית ברחובות. הקשר לאוניברסיטה היה טבעי, כי ויצמן היה אז נשיא האוניברסיטה ויושב ראש חבר הנאמנים שלה מאז הקמתה ב-1925. אלא, שתכניות שיתוף הפעולה עימה לא מומשו ומכון זיו הוקם כמכון עצמאי ששמר על אוטונומיה. יום אחד בשנת 1934 מספרת ורה, ביקרה במכון זיו, התבוננה מחלון חדר עבודתו של חיים וראתה גבעה שמשכה את תשומת ליבה בשל מיקומה. היה זה הפרדס של אהרן אייזנברג יליד פינסק, שהוריש אותו לבתו יהודית הררי עוד בחייו.⁹

ציירה מרים טורנובסקי

ורה הסכימה לקנותו במחיר גבוה שהוצע כי רצתה 'לקנות את המראה' ממנו נשקף נוף הרי ירושלים והרי יהודה.¹⁰ ב-1934 וראשית 1935 גרו ורה וחיים ברחובות בבית קטן ששכרו מהמשוררת ישע סמפטר,¹¹ הניצב עד היום ברחוב ויצמן מס' 15. ורה התחילה לטפל בתוכניות לבניית ביתם ופנתה לאדריכל אריק מנדלסון. הבנייה הסתיימה בנובמבר 1936. בין האורחים הראשונים שהתארחו במשכנה החדש של משפחת ויצמן הייתה אחייניתו של לורד בלפור, בלאנש דאגדייל, שכתבה על התרשמותה העמוקה מהבית: "הגענו בשעות ערביים, שבארץ ישראל היא תמיד כל כך קצרה, כאשר הצבעים מקבלים עזות שלא מן העולם הזה וקירות לבנים בוהקים באור ירחי. מן הדלת הפתוחה זרח אור זהוב-רקע לאדון הבית הנחמד הזה וגבירתו שקידמו את פנינו. כאשר עברנו את מפתן הבית, הייתי כבר בטוחה בהתרשמותי... כי לפני עמד הבית המודרני האצילי ביותר שראיתי מעודי-בית התואם היטב את ייעודו, ויותר מכול, המייצג את בעליו באורח מושלם. כמותם, הבית הוא נכס לאומי, וכך... חושב גם כל היישוב בארץ ישראל."¹²

⁹ ארכיון רחובות ספר הנחלות

¹⁰ חיים הררי

¹¹ חיים ווייצמן, מסה ומעש, זכרונות חייו של נשיא ישראל, שוקן, תל אביב, עמ' 353. ביתו של הנשיא

ווייצמן כונה

"הארמון". תוכנן על ידי האדריכל אריק מנדלסון. ישע סמפטר בנתה את ביתה ב-1926 ברחוב ויצמן 15, על מגרש

של שני דונם. על קורותיה בארכיון לתולדות רחובות.

¹² V. Weizmann / The Impossible Takes Longer, London 1967, p 140

צייר שלום פלש

באפריל 1936 פרצו אירועים אלימים שנמשכו עד שנת 1939 וכונו 'המאורעות'. הבריטים מינו ועדה שתפקידה היה לבדוק את הסיבות לפרוץ המרד הערבי ולהתוות דרכים לתיקון המצב. חברי הוועדה המלכותית של ממשלת בריטניה שנקראה "ועדת פיל" הגיעו לארץ ישראל בנובמבר 1936.

הממשל הבריטי ציפה שהוועדה תתווה דרך מילוט אלגנטית ממילוי ההבטחות שבהצהרת בלפור, אך חברי הוועדה נפגשו בעיקר עם היהודים, שבניגוד לערבים שמחו לשתף עמה פעולה, והתרשמו לטובה מהמפעל הציוני. ויצמן שהופיע בפני חברי הוועדה ב- 27 בנובמבר 1936 תיאר במלים מרגשות את סבלם של היהודים באירופה. לאחר עדותו של ויצמן הוועדה הביעה את התרשמותה הטובה מהמפעל הציוני בארץ ישראל.¹³

האם הצעתו של ראש המועצה המקומית התקבלה?

שלושה ימים אחרי מתן עדותו של חיים ויצמן בפני וועדת פיל, ראש המועצה המקומית העלה הצעתו בפני המועצה, לכבד את ויצמן, נשיא ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, בתואר אזרח כבוד של רחובות. האם הצעתו התקבלה? על כך ועל שאר הדברים אספר לכם בחלקה השני של הכתבה.

¹³ ביוגרפיה על חיים ויצמן 1874-1952 המנהיג שבחר בדרך הסינתזה, עליזה גרינבאום.

האם אהבה היא מתנה או עבודה?

ד"ר אורלי נתנאל – מאמנת זוגית וריגשית

ד"ר אורלי נתנאל – מאמנת זוגית וריגשית

האם אהבה היא מתנה או עבודה?

יש שיגידו שהיא מתנה ויחכו שהיא תנחת עליהם כמו זכיה בלוטו. המפוכחים יודעים שאהבה היא מתנה אבל יש בה גם עבודה. עבודה על התקשורת המקרבת, כלומר אמירת המילים המעצימות את הקשר. עבודה על המחויבות כלפי האחר. עבודה על היכולת להיות באינטימיות וכמובן התשוקה שהינה מרכיב חשוב מאוד בקשר.

סטנברג פסיכולוג קוגניטיבי אמריקאי טוען שישנם 8 סוגי אהבה:

1. העדר אהבה: מצב שבו רק התקשורת קיימת. מאפיינת את רב מערכות היחסים.
2. חיבה: ישנה אינטימיות ומאפיינת ידידים.
3. אהבת רעים: מכילה מחויבות וחיבה. מתקיימת בין חברים טובים.
4. אהבה ריקה: קיימת בין זוגות שנישאו על ידי שידוך שיש בה רק מחויבות ואין בה רגשות.
5. אהבה חסרת היגיון: מאפיינת זוגות עם מחויבות ותשוקה אך ללא אינטימיות ריגשית. יוצר זוגיות נטולת יציבות.
6. אהבה עזה: אהבה שנמצא בה מרכיב התשוקה בלבד. אף היא אינה יציבה.
7. אהבה רומנטית: יש בה אינטימיות ותשוקה אך, ללא מחויבות היא נותרת קצרת מועד.
8. אהבה מושלמת: יש בה אינטימיות, תשוקה, מחויבות, ותקשורת בריאה. סוג של אהבה שקשה להשיגה וקשה לשמור לאורך זמן.

על מנת להבין עד כמה האהבה חשובה וחיונית נערך ניסוי בתחילת המאה ה-20. בניסוי חילקו כיתת ילדים יתומים לשתי קבוצות. לקבוצה אחת נתנו מזון, ביגוד וכל דבר שניזקקו לו, אבל מנעו מהם אהבה. לקבוצה השנייה נתנו מזון, ביגוד וגם ילדה מפגרת שתחבק אותם ותאהב אותם. לאחר כמה שנים בדקו את אותם ילדים וגילו שהילדים בקבוצה הראשונה בחלקם התאבדו, בחלקם סבלו מדיכאונות, בחלקם סבלו מתקשורת בעייתית וחלקם הפכו לאנשים דחויים שהמדינה תמכה בהם. לעומתם הילדים שזכו לאהבה, הפכו לחלק מהחברה והצליחו להתברג ולנהל חיים תקינים. מכאן שהאהבה היא אלמנט חשוב והעובדה שעוסקים בו בשירים ובסרטים רבים מעידה שהמשוררים וכותבי הסיפורים מבינים את תרומתה לאושר של האדם.

איך יוצרים אהבה אידיאלית? יש שיגידו שבשביל אהבה אידיאלית צריך לבוא מבית אידיאלי, מבית עם אהבה רבה. הרי מה שאנחנו מקרינים כלפי האחר זה מה שנקבל, נקרין כעס נקבל כעס, נקרין שמחה ואהבה זה מה שנקבל.

אך ישנם אחרים שמגיעים גם מבתיים לא אידיאליים עם כאב גדול בלב, עם כעס, עם חוסר חדוה. אלה האנשים שעובדים על עצמם, שעוברים התפתחות שלפעמים הכלים שהם רוכשים במהלך החיים על מנת להיות דומים לאלה מהבתיים האידיאליים הופכים אותם לחזקים ומצליחים יותר.

בניסוי שנערך על בנות בנות 10 שנחשבו למלכות כנה, בדקו מה קרה להן כאשר הפכו לנשים בוגרות. הסתבר שהן כמעט ולא התפתחו, הן נותרו מאחור לעומת האחרות בפרמטרים רבים. מכאן שלא תמיד היופי והכישרים הבסיסיים שזכינו בהם משפיעים על חיינו אלא דווקא המכשולים שמחשלים ומביאים אותנו למקומות גבוהים יותר.

מכאן שגם את האהבה ניתן לחזק, להעשיר, להגדיל ולנהל נכון. על מנת להצליח בזה צריך כנראה הרבה רצון ומודעות שזוהי מיומנות נרכשת.

ליאו בוסקליה מסכם: חיי אהבה הוא האתגר הגדול בחייו של האדם. לשם כך דרושים חריפות, גמישות, רגישות, הבנה, השלמה, סובלנות, ידע וכוח יותר מכל מבצע או רגש אחרים של האדם.

האהבה והעולם סביבנו מהווים שני כוחות מנוגדים לכאורה. מצד אחד, אפשר שהאדם יודע שרק בהיותו פגיע, הוא יכול להציע ולקבל אהבת אמת. אם ישמור על חלק מעצמו כדי להגן על פגיעותו יקבל בתמורה רק את האהבה החלקית שהוא נותן. הסיכוי היחיד שיש לו לאהבה עמוקה הוא לתת כל מה שיש לו. על מנת שיהיה פתוח לאהבה, הוא זקוק לכוח רב עד מאוד.

לסיכום, האהבה זקוקה לחופש על מנת להתפתח. היא ניתנת וגם מתקבלת מתוך חירות. איננו יכולים לכפות את דרכינו על הזולת אלא רק לעודדו למצוא את דרכו שלו. אהבה היא לעולם הבטחה להביא לידי ניצול ומימוש עצמי והזולת כאשר הדבר נעשה תמיד מתוך שמחה.

בין פוליטיקה לניהול המערכת הציבורית בעידן סוער זה

מוטי שפירא*

אירוע הקורונה העולמי מיקד פעם נוספת את תשומת הלב העולמית והלאומית בתפקודה של המערכת הפוליטית והמקצועית המכונה: "הממשל". בשנים שבין אירועים גלובליים קודמים כמו המשבר הפיננסי של שנת 2008 ואירועים מקומיים כמו מלחמת לבנון השנייה (2006), מחאת רוטשילד 2011, או סבבי לחימה ברצועת עזה, הציבור מתרחק מעט מהממשל וביצועיו ומתמקד לצד מאבקים פוליטיים נקודתיים (על רקע בחירות) בעיקר בהיבטים הכלכליים של המדינה ככלל ושל האינדיבידואל כפרט. המערכת העסקית עומדת במרכז ההתעניינות, הצריכה, "עשיית כסף" – מה שניתן לכנות "החיים עצמם". כמובן, אין זה אבסולוטי, קיים גם עיסוק בעניינים חברתיים – אך אין הם במוקד ההתעניינות הקולקטיבית.

אם בסוף שנות השמונים עד אמצע שנות התשעים של המאה הקודמת התקיימה התעניינות מאד ממוקדת במינהל הציבורי ובעיקר בניסיון לקיים בו רפורמות ושינויים, התעניינות לא רק של הממשלות עצמן אלא גם של האקדמיה, ארגונים בינלאומיים וגופי מחקר רבים – הרי בעשורים האחרונים "גל" זה איבד את מרכזיותו והמיקוד, כאמור, עבר לפיננסים, ל"ביזנס" ולרווחת הציבור ואושרו שאינדיבידואלי.

משבר הקורונה, המתקיים במקביל למשבר פוליטי המלווה את כתבי האישום של ראש הממשלה והתנהגות המערכת המפלגתית, חשף שוב את העור הדק של איכותו ויכולתו של המינהל הציבורי המקצועי והממשק שלו עם נבחר הציבור שהם לא רק "המפקדים" של המינהל הציבורי המקצועי אלא גם קובעי המדיניות.

הציבור מוצא את עצמו די מבולבל. את מי להאשים?

שאלה זו הופכת להיות יותר משמעותית בפרט כאשר קיים כיום זרם רעיוני (עד כמה שניתן לכנותו כך), במפלגות פופוליסטיות, לאומיות, ימניות-מרכזיות להטיל אשמה רבה על המינהל הציבורי המקצועי – אותו הם מכנים "הפקידים" או "שלטון הפקידות". נבחר הציבור טוענים השכם והערב כי "הפקידות" מפריעה להם לקיים את הבטחותיהם לציבור או לנהל כראוי את המערכת הציבורית הענקית והמורכבת.

נשיא ארה"ב אף הרחיק לכת ורואה בתוך המינהל הציבורי המקצועי, בעומק מסדרונותיו ומרתפיו, את ה- Deep State, אותה "קנוניה" של פקידים המתנגדים לו ומפעילים רשת מאורגנת או יחידים החותרים תחת שלטונו של טראמפ ועושים זאת באמצעות הכלים של המינהל המקצועי.

גם בישראל אנו עדים כעת להטלת רפש ואשמה של פוליטיקאים בפקידות המקצועית (בעיקר במשרד המשפטים) אשר חותרת תחת השלטון של "נבחרי העם".

האם עובדה או אשמה זו נכונה? או, אולי, נכונה בחלקה?

הנושא הוא מורכב ומסובך, כאשר הזיקה בין נבחרי הציבור לבין הפקידות המקצועית אינה ניתנת לניתוק מצד אחד וכמו כן ההשפעה ההדדית בין שתי שכבות אלו.

רק מודלים מאד מאוזנים ומוצלחים של שילוב ומתאם בין הדרג הנבחר לדרג הממונה במדינות מסוימות הצליחו להביא לתוצאות טובות בניהול ענייני המדינה – לטובת האינדיבידואל, הקהילה, החברה וחוסן המדינה בכלל.

- מוטי שפירא - אל"מ (מיל"), לשעבר סמנכ"ל בכיר במשרד הבינוי והשיכון, ראש מטה הרפורמה במינהל הציבורי במשרד ראש הממשלה (ברק) ומנכ"ל לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל

היה הייתה עברית

רות קלי

לפני עשרות שנים, כשבתי הייתה תינוקת בת שנה וכמה חודשים, ביקר בביתנו סבא שלי וסיפרנו לו שהקטנה כבר מכירה את כל אברי הפנים, ויודעת להצביע על כל אחד. סבא החליט לבחון את יכולותיה של הזאטוטה ושאל אותה: "רוני, אֵיךְ החוֹטֵם?"

את המבחן הזה היא לא עברה, ואילו לא נולד סבא שלי בשנת 1878 הייתי אומרת ששאל שאלה מכשילה, למרות המילים הנכונות מבחינה מילונית.

באותו ביקור הוא סיפר לנו ששכנו בעל הַטוֹטֵר שבק חיים. כמה ילדים היום יודעים מה פירוש המילים: [סמנו בעיגול את הפירוש המתאים]

חוֹטֵם = 1. חיה טורפת. 2. שם של פרח בר. 3. אף. 4. בירת סודן.

טוֹטֵרַת = 1. כלי נגינה. 2. גיבנת. 3. מאכל לליל הסדר. 4. זקנה.

שֶׁבֶק חיים = 1. התעלף. 2. בילה בנעימים. 3. הרוויח. 4. מת.

להתראות

כיצד עובד המדע (חלק שני)

תיאוריות במדע

גדעון אנגלר

תיאוריות מדעיות הן לב לבה של העשייה המדעית שמטרתה היא להסביר את הטבע. תיאוריה כזאת היא פרי של חשיבה אנושית והיא תמיד גם מבוטאת באופן מתמטי (כבר גלילאו אמר כי המתמטיקה היא השפה של הטבע). במתכונת הזאת התיאוריה מסבירה היבט מסוים של הטבע כשמהימנותה ניתנת לבדיקה. הבדיקה הזאת יכולה להיות ניסוי מעבדתי או חיצוני ואם הדבר לא ניתן להתבצע (כמו למשל באסטרונומיה) היא תיעשה על ידי תצפיות מדויקות.

יש מקום לציין שלעיתים מוצגת תיאוריה מאד מוצלחת שמסבירה הרבה תופעות בטבע אבל היא עדיין לא נבדקה בניסוי כלשהו ואז היא תחשב כלא לגיטימית במדע. דוגמה מפורסמת לכך היא תיאוריית היחסות הכללית (תיאוריית הכבידה) של איינשטיין שלא נחשבה כלגיטימית. התיאוריה הזו חזתה שהכבידה של השמש תעקם בזווית מסוימת את המהלך בקו ישר של אור המגיע מקבוצה של כוכבים והעובר בקרבתה. לשם כך יצאה ב-1919 משלחת אנגלית בראשותו של האסטרונום ארתור אדינגטון לאי פרינסיפה מול החוף המערבי של אפריקה. שם צילם אדינגטון בזמן של ליקוי חמה מלא את מהלך האור והוא אכן מצא את הסטייה המצופה. כך הפכה תיאוריית היחסות הכללית ללגיטימית, דבר ששינה הבנות מרכזיות בפיזיקה ואיינשטיין עצמו היה למדען המפורסם ביותר בעולם.

אפשר על כן לומר שהעוצמות של התיאוריות במדע קשורות לתופעות המגוונות בטבע שהן מסבירות. כמו כן, לעתים, בעקבות חולשות כלשהן תיאוריות יכולות לעבור שינוי ואפילו להיות מוחלפות. דוגמה כזאת, מתוך הפיזיקה המודרנית, היא התיאוריה הראשונה שהסבירה את התכונות וההתנהגות של האטום (נילס בוהר, 1913). אבל ההצלחה הזאת התייחסה בעיקר לאטום המימן. לכן, כעבור זמן הוחלפה התיאוריה הזו באחרת המכונה מכניקת הקוונטים, שמציינת מספר תיאוריות המסבירות את כלל העולם האטומי והתת-אטומי (כלומר, את החלקיקים האלמנטריים). הגישה החדשה הזאת החלה להתפתח משנות העשרים במאה הקודמת על ידי הפיזיקאים ארווין שרדינגר, ורנר הייזנברג, פול דיראק ואחרים. יש לציין שמכניקת הקוונטים ותיאוריית היחסות הכללית של איינשטיין מסבירות ביחד את העולם כולו (מהקטן מאד ועד הגדול מאד) אבל מסתבר שעד היום לא נמצאה אפשרות לאחד את שתי התיאוריות האלה לתיאוריה חדשה אחת.

מבין שתי התיאוריות האלה כדאי להתעכב על מכניקת הקוונטים. הסיבה לכך היא שמהצד המעשי מכניקה זאת עשתה פלאים. שבבי מחשבים, מכונות ה-מ.ר.איי., מערכות של הכיוון הלזווייני, וטכנולוגיות אחרות, כולן מבוססות עליה. אלא שביחס לצידה התיאורטי – המצב שונה. מתברר שאין הסכמה בין הפיזיקאים ביחס למהותה של מכניקת הקוואנטים כי היא מציגה לעיתים מצבים מוזרים. דוגמה לכך מתבררת מהניסוי המחשבתי של "החתול של שרדינגר" (שאותו הציע הפיזיקאי ב-1935). על פי הניסוי הזה מוכנס חתול לתא אטום שבו מצויים חומר רדיואקטיבי וקופסה ובה רעל. כאשר החומר הרדיואקטיבי מתפרק, כלומר הוא פולט חלקיק, תחוש בכך הקופסה והיא תשחרר אז רעל שימית את החתול. אבל על פי מכניקת הקוונטים יש סיכוי שיופיעו שני מצבים בו-זמנית האחד שלפיו החומר לא מתפרק והשני - שהוא כן מתפרק. זאת אומרת, בתיאוריה החתול גם חי וגם מת בו-זמנית. כדי לקבוע מהו מצבו הריאלי של החתול הכרחי שגורם מחוץ למערכת יבדוק אותו על-ידי פתיחת דלת התא. התופעה המוזרה הזאת מהווה דוגמה למקרים דומים נוספים. ועל כך אמר הפיזיקאי הנודע ריצ'רד פיינמן (פרס נובל, 1965), שתרם רבות לפיתוחה של הפיזיקה הקוואנטית: "אף אחד לא ממש מבין את מכניקת הקוואנטים".

אכן, כל תיאוריה וגורלה.

ראיון עם הסופרת עדנה שמש

ראיון: יוסי רזי

- **אנא ספרי לי על הכתיבה שלך – מהם הנושאים שבהם את מתמקדת? -**
עד כה פרסמתי ארבעה ספרים בהוצאת הקיבוץ המאוחד - קובץ הסיפורים "אמסטל", ושלושה רומנים – "דיונות החול של פריז", "הוטל מלטה", ו"לכי, רצפי את הים". הנושאים הקרובים ללבי הם פמיניסטיים, פוליטיים וכאלה הנוגעים לחייהם ולזהותם של בני הדור השני לשואה. ב"לכי, רצפי את הים", למשל, הגיבורה היא פרופסור באוניברסיטה, אם לילד אוטיסטי, שחונה שבר עמוק בחיים האישיים שלה אבל מנווטת אותם בתחושת חירות עמוקה. היא אינטלקטואלית ובאמצעות הדמות שלה אני בוחנת את ההתמודדות שלה עם המציאות ועם הנסיבות. כפמיניסטית, היה חשוב לי לאייר אותה מנקודת מבט של "PERSON" – המילה הכוללת, נטולת המגדר, החסרה כל כך בשפה העברית – ולא דווקא מנקודת מבט של "אישה". ב"הוטל מלטה", הגיבורים הראשיים, אווה וארנסט בלום, הם שני ניצולי שואה שמבקשים לסגור בחייהם מעגל הקשור אל עברם הרחוק. לשם כך אווה שוכרת חדר בלי לגלות לאיש, כדי שפעם אחת בחייה יהיה לה "חדר משלה" ואילו ארנסט מגייס את נכדם אמוץ כדי שיהווה עבורו גשר אל אישה שאבדה לו לפני שנים. במישור הפוליטי, אני בוחנת את זה שנים את החיים שלנו לצד הפלסטינים, בעיקר ביחסים הבינאישיים, והיבטים שונים של הסכסוך המתמשך אשר בשנים האחרונות נדחק לשוליים; כך למשל בסיפורים "שיהאב" או "ערבסקה", מתוך "אמסטל" ובחלק שלם בספרי הרביעי. "ערבסקה" למשל מספר על שתי נשים ירושלמיות הרות, אישה יהודייה משכונת גילה ואישה מוסלמית מבית ג'אלה, שמנסות לקיים אי של נורמליות בתקופה הסוערת של אחת האינתיפדות ודמויותיהן מבוססות על תקופה ועל דמויות אמיתיות בחיי, בשנות מגורי בירושלים. אני שמחה לכתוב ש"ערבסקה" תורגם לצרפתית ולאנגלית ואף זכה בפרס ראשון בתחרות לכתובת סיפורים מאגן הים התיכון, במרסיי, צרפת. אף הוזמנתי למרסיי לקבל את הפרס וזכיתי לפגוש נשים מרתקות מכל רחבי אגן הים התיכון, כולל אלג'יר, מצרים, ולבנון.
- **האם הקורונה תהיה אחד מנושאי ספרייך הבאים?**
אני לא יודעת, אבל המציאות תמיד מדהדת בכתיבה שלי, גם אם הגיבורות והגיבורים פיקטיביים. ומשום שאני לא כותבת בז'אנר אסקפיסטי והמטרה שלי בכתיבה אינה רק לספק הנאה קצובה לקוראים אלא גם לעבד את המציאות ולבחון אותה, לא מן הנמנע שמגיפת הקורונה – שמשפיעה על כל העולם עד כדי כך שהחוויה האנושית העכשווית כמו הצטמצמה לניסיון לחמוק מהווירוס או להבריא ממנו, גופנית וכלכלית, – תמצא את מקומה באחד הספרים הבאים שלי. אבל נכון לעכשיו אני במקום אחר, תוהה מתי יראה אור ספרי החמישי, "אישה רגישה", שאת הכתיבה שלו סיימתי אבל בגלל הקורונה, זו לא תקופה מתאימה לפרסם ספר. ההוצאות לאור נכנסו לתרדמת עמוקה וכתבי יד כלל אינם נקראים. בתוך כך, אני ממשיכה לכתוב את ספרי השישי, שהתחלתי לכתוב בשנחאי ב-2016 אבל הפסקתי את כתיבתו כי הנושא קשה והיו לי התלבטויות בנוגע לכיוון הבלתי נמנע שאירועי הספר מובילים אליהם.
- **מה עשית בשנחאי?**
הייתי אורחת איגוד הסופרים הסיני במשך חודשיים, יחד עם עוד שבע סופרות וסופר אחד ממדינות שונות בעולם. זו הייתה נסיעה מרתקת ומעוררת מחשבה והשראה,

שהיו בה מפגשי ספרות מעניינים עם סופרות וסופרים סיניים והזדמנות להכיר קצת את הארץ הענקית הזאת, את הנופים שלה ואת אנשיה.

● **ניתן להבין מכך שאת מנצלת את המוניטין שלך גם מעבר לים.**

כן, כשזה אפשרי, כי היכולת לתרגם את ההצלחה המקומית להכרה בחו"ל היא חשובה. למשל להתקבל לרזידנסיז טובים, לשהות בחו"ל לצורך כתיבה. שנה לאחר שהייה בסין, זכיתי במלגה לשהות לשם כתיבה ברזידנסי ע"ש מק'דאואל בניו המפשייר בארצות הברית. שם סיימתי לכתוב את "לכי, רצפי את הים". עכשיו הקורונה עצרה את כל הנסיעות, אבל אני מקווה שהתקופה הקשה הזאת תעבור.

● **מה את עושה בימי המגיפה האלה?**

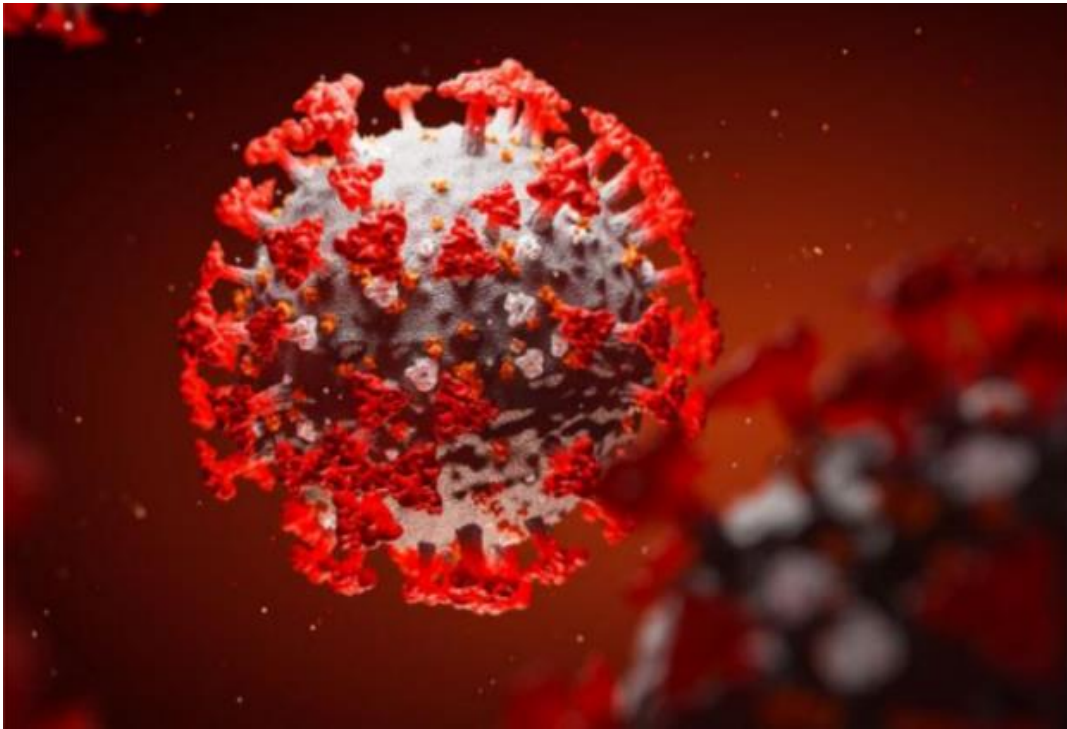
כאמור, אני כותבת, מקווה להמשיך ללמד את קורס הכתיבה שלי בפקולטה, וכמובן מתרגמת ועורכת ספרים עצמאית. וכמו כולם, אני מנסה לשמור על אופטימיות זהירה, מחפשת את שביל הזהב בין הריחוק החברתי הכפוי לבין הצורך להמשיך בחיים נורמליים – כדי לשמור על השפיות, לא רק על הבריאות

מה יהיה? מבט אל העתיד

והפעם: מגיפת הקורונה-תרחישים לעתיד

מאת: ד"ר יאיר שרן, ראש הקבוצה לתובנת העתיד

הפנדמיה של קורונה ממשיכה להכות בישראל ובעולם. מה צפוי לנו כמדינה וחברה תחת השפעת המגפה? בניית תרחישים היא אחד הכלים בהם ניתן לסייע למקבלי החלטות בתכנון לעתיד לבוא. פרויקט מילניום העולמי, שבו אנו שותפים, בנה, בעזרת מומחים מתחומים שונים, שלשה תרחישים לקראת שנת 2022. היריעה קצרה מלהציג את העבודה במפורט, ולכן הנה תקציר שלשת התרחישים עם התאמה לישראל:

א.תרחיש ההישרדות (המשך המצב הקיים)

מדיניות ההתמודדות עם המגיפה אינה משתנה באורח משמעותי וממשיכה להטיל יהבה על סגרים, תוך ניסיון לכפות משמעת של ריחוק חברתי ועטיית מסיכות. שיקולים פוליטיים ולא מקצועיים משפיעים על מקבלי ההחלטות. אמון הצבור בהנהגה נמוך ושיתוף הפעולה שלו עם ההנחיות אינו גבוה. המצב הכלכלי מחמיר והמגמה של צמיחה שלילית שהחלה ב-2020 ממשיכה גם ב-2021. האבטלה גבוהה מ-10% ומגזר העצמאים ממשיך לכרוע תחת הנטל. עולם העבודה לומד להסתדר עם עבודה מהבית, ומערכת החינוך ממשיכה לשלב לימודים מרחוק עם לימודים חלקיים בבתי הספר. מדיניות הטיפול הרפואי מתבססת על טפול תומך וטיפול חמלה בחולים קשים בעזרת תרופות שלא עברו את תהליכי האישור. ישנם ניצנים של חיסון יעיל וסיכויים לאישורו אבל חיסון נרחב של האוכלוסיה לא צפוי לפני המחצית השניה של 2021 ואולי אפילו תחילת 2022. גם אז נראה שאחוז ניכר

מהאוכלוסיה לא יוכל או לא ירצה להתחסן. החיים בצד הנגיף יצטרכו להימשך בשנים הקרובות תוך הסתגלות ממושכת למצב.

ב. תרחיש ההידרדרות (התרחיש הפסימי)

החלטות גרועות, לא הגיוניות, מלוות את התקופה הקרובה. מספר החולים והמתים מקורונה ממשיך לעלות באורח מדאיג. תופעות לוואי ארוכות טווח מתגלות אצל המחלימים מהמחלה ובכך מתעצמת השפעת המחלה על החברה. החיסון המפותח בארץ ובעולם מתעכב למרות ניצני הצלחתו, וחיסון אוכלוסיה נרחב לא צפוי לפני 2022. החשש מהחיסון וסירוב עקרוני להתחסן, על ידי אחוז גדול מהאוכלוסיה, מוריד את הסיכוי שיהיה בו מענה שלם למגפה. הבעיה מחריפה כאשר מסתבר שמופיעות מוטציות חדשות ואלימות של הנגיף שמעמידות את יעילות החיסונים המפותחים בסימן שאלה. המערכת הרפואית מתקשה לתת מענה ומשאביה מתדלדלים והולכים. המצב הכלכלי מחמיר והולך והרבה עסקים פושטים רגל. הסיכוי לשיקום לא צפוי לפני 2023. המצב יוצר כר פורה להתפשטות פשע ועלייה במספר התאונות וההתאבדויות כמו גם עלייה במקרים של פיגועי טרור. המתח החברתי עולה והביטחון האישי והכלכלי יורד משמעותית. חוסר האמון, היאוש וחוסר התקווה חודרים לכל מיגזר, לכל בית. הסיכוי היחידי הוא ללמוד לחיות עם הנגיף ולקוות לשיפור בעתיד.

ג. תרחיש ההתעשתות (התרחיש האופטימי)

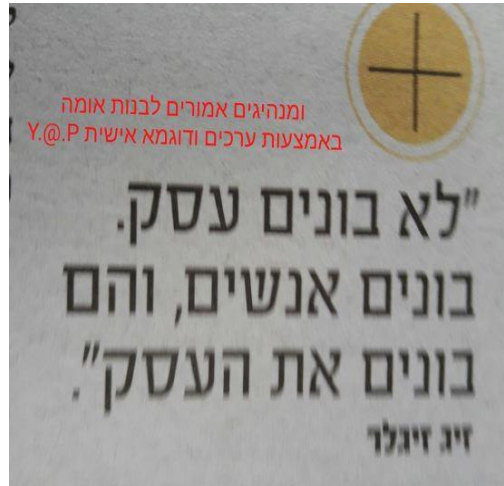
מספרים גדלים והולכים של חולים ומתים מקורונה מביאים להתעשתות של ההנהגה הפוליטית והשלטון המקומי והרתמות של הציבור. מחלחלת ההבנה שהמגיפה גורמת לאבידות עקיפות כולל התאבדויות ותאונות. האיום מתעצם ויש לשלב כוחות כדי להתמודד. שינויים בהנהגה כמו גם שיתוף הציבור והיענותו להנחיות מגדילים את נחישות כלל מרכיבי החברה להדביר את המחלה. המערכת לקטיעת שרשרות ההדבקה מתייעלת ומצליחה במשימה. המערכת הכלכלית, בתמיכת הממשלה, מתייצבת ולומדת לתפקד בצד הנגיף. האופק מתבהר לקראת המחצית השניה של 2021 כאשר חיסונים מתחילים להיות זמינים, בהקפים גדולים, לכלל האוכלוסיה כולל חיסונים בינלאומיים והחיסון הישראלי. שיתוף הפעולה הבינלאומי מתגבר כולל בתחומי מדע וטכנולוגיה המביאים לשיטות חדשניות לגילוי וזיהוי הנגיף והטיפול במחלה. אלה תורמים עוד ללכידות החברתית והנחישות לשתף פעולה ככל הנדרש להתמודד עם המשבר.

לסיכום – התרחישים השונים מלמדים:

- א. יש לצפות להחמרת המצב בטווח הקצר. המשבר הכלכלי, הפיננסי והחברתי-פסיכולוגי עוד לפנינו.
- ב. אין לבנות על חיסון נרחב של האוכלוסיה בטווח הקצר. חיסון נרחב עשוי להתממש בעוד כשנה ואולי רק במהלך 2022
- ג. לכידות חברתית הכרחית להצלחה בהתמודדות עם המגפה.
- ד. אחת התוצאות עלולה להיות קיטוב חברתי. נדרשות מערכות תמיכה בריאותיות, נפשיות וכלכליות מיטביות.
- ה. אסטרטגיה מצליחה היא זו שתצליח להביא לשילוב כוחות בין ההנהגה הארצית והמקומית וכל רבדי החברה, תוך הסתייעות בשיתוף פעולה בינלאומי. ניהול סיכונים גמיש בכל הקשור לרכש חיסונים וביזורו על פני ספקים שונים עשוי לסייע בהתגברות מהירה על המגיפה.

אינטל-לקט

יורם פורת

תם ולא נשלים - נתראה בעליון הבא